

Designing and Psychometric Analysis of Postgraduate Students' Opinions Questionnaire about the Thesis Process

Soheila Shahshahani (MD)¹, Homeira Sajjadi (MD)², Samaneh Hosseinzadeh (PhD)³

1. Pediatric Neurorehabilitation Research Center, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
2. Social Welfare Management Department, Faculty of Social Health, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
3. Department of Biostatistics, School of Public Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Article type Research article	Introduction: One of the primary aims of postgraduate education is to enhance the quality of educational services and address the challenges faced by students during the thesis writing process. This study was conducted to design and psychometrically measure the perspectives of postgraduate students at the University of Social welfare and Rehabilitation Sciences (USWR) regarding the thesis process.
Article history Received: 2024.06.01 Accepted: 2024.08.20	Materials & Methods: This deductive study was a tool-development type with a sequential-exploratory combined approach. The sampling method employed was census, and 160 students participated. First, by creating a pool of items, a questionnaire containing 68 questions was developed, comprising three general parts: the thesis process (30 items), students' self-evaluation (10 items), and the selection of a supervisor and advisor (28 items). The Likert-scale questions used a 5-point response range from "very much" (scored as 5) to "very little" (scored as 1). To evaluate the qualitative, content, and face validity, the opinions of 10 faculty members and 10 postgraduate students were sought, respectively. Exploratory factor analysis was employed to assess the construct validity for the thesis section. The reliability of the questionnaire was examined through internal consistency and test-retest methods.
Keywords Questionnaire psychometrics, Thesis, Postgraduate students,	Results: Based on the experts' opinions, all the proposed items were accepted, and the qualitative content validity was confirmed. The face validity was assessed by examining the opinions of 10 students, and no corrections were deemed necessary. In the exploratory factor analysis of the thesis section, 4 items were removed, and the remaining questions were arranged into 6 dimensions, which explained 51.8% of the total score dispersion. The Cronbach's alpha coefficient of the questionnaire ranged from 0.72 to 0.91, confirming the internal consistency of the dimensions. In the test-retest reliability assessment conducted after 14 days, the Intraclass correlation coefficient was between 0.92 and 1, indicating that the questionnaire has good reproducibility.
  10.22038/hmed.2024.80223.1379	Conclusion: According to the results, this questionnaire demonstrates appropriate validity and reliability for examining the perspectives of postgraduate students regarding the thesis process.

Cite this paper as:

Shahshahani S, Sajjadi H, Hosseinzadeh S. Designing and Psychometric Analysis of Questionnaire for Postgraduate Students' Opinions about the Thesis Process. *Horizon of Medical Education Development*. 2025;16(3):30-40

* Corresponding author: Samaneh Hosseinzadeh

Email: hosseinzadeh.sam@gmail.com

Address: Department of Biostatistics, School of Public Health, Iran University of Medical Sciences, Shahid Hemmat Highway, Tehran

طراحی و روانسنجی ابزار بررسی نظرات دانشجویان تحصیلات تکمیلی از فرآیند واحد پایان نامه

سهیلا شهشهانی (MD)^۱ ID، حمیرا سجادی (MD)^۲ ID، سمانه حسین زاده (PhD)^۳ ID*

۱. مرکز تحقیقات توانبخشی اعصاب اطفال، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۲. گروه رفاه اجتماعی، دانشکده سلامت اجتماعی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران.
۳. گروه آمار حیاتی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران.

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی	مقدمه: یکی از وظایف اصلی تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها، ارتقای کیفیت خدمات آموزشی و پرداختن به چالش‌های دانشجویان در فرآیند پایان‌نامه‌نویسی است. این پژوهش با هدف طراحی و روانسنجی ابزاری جهت سنجش نقطه‌نظرات دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی در ارتباط با فرآیند واحد پایان‌نامه انجام شده است.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۱۲ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۳۱	روش کار: مطالعه با رویکرد قیاسی و از نوع توسعه ابزار با رهیافت ترکیبی متوالی - اکتشافی بود. نمونه‌گیری بصورت تمام شماری بود و ۱۶۰ دانشجوی تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی در سال ۱۴۰۲ در آن شرکت کردند. ابتدا با مرور منابع و تهیه استخرگویه‌ها، پرسشنامه‌ای شامل ۶۸ سوال در سه بخش کلی پایان‌نامه (۳۰ سوال)، خودارزیابی دانشجویان (۱۰ سوال) و انتخاب استاد راهنما و مشاور (۲۸ سوال) تنظیم شد. طیف پاسخ هر یک از سوالات ۵ لیکرتی از خیلی زیاد (نمره ۵) تا خیلی کم (نمره ۱) بود. برای ارزیابی روایی محتوایی کیفی و صوری به ترتیب از نظرات ۱۰ نفر از اعضای هیات علمی و ۱۰ نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی و برای روایی سازه در بخش پایان‌نامه از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. پایایی ابزار از طریق بررسی همسانی درونی و همچنین آزمون - بازآزمون بررسی گردید.
کلمات کلیدی: روانسنجی پرسشنامه، پایان‌نامه، دانشجویان تحصیلات تکمیلی،	نتایج: با نظرسنجی از اعضا هیات علمی همه آیت‌های پیشنهادی مورد قبول واقع و روایی محتوایی ابزار تایید شد. روایی صوری با بررسی نظرات ۱۰ نفر از دانشجویان در مورد هر آیت بررسی و اصلاحاتی لازم نشد. در تحلیل عاملی اکتشافی بخش پایان‌نامه، ۴ آیت حذف گردید و سایر گویه‌ها در ۶ بعد قرار گرفتند که ۵۱/۸ درصد از کل واریانس بین گویه‌ها تبیین گردید. آلفای کرونباخ تمام ابعاد پرسشنامه بین ۰/۷۲ تا ۰/۹۱ بود و سازگاری درونی ابعاد تایید شد. همچنین مقدار ضریب همبستگی درون‌رده‌ای بین ۰/۹۲ تا ۱ قرار گرفت که نشان می‌دهد پرسشنامه تکرارپذیری مناسبی دارد.
  10.22038/hmed.2024.80223.1379	نتیجه‌گیری: با توجه نتایج بدست آمده این پرسشنامه دارای روایی و پایایی مناسب برای بررسی نقطه‌نظرات دانشجویان تحصیلات تکمیلی در ارتباط با فرآیند گذراندن واحد پایان‌نامه می‌باشد.

نحوه ارجاع به این مقاله

Shahshahani S, Sajjadi H, Hosseinzadeh S. Designing and Psychometric Analysis of Postgraduate Students' Opinions Questionnaire about the Thesis Process. Horizon of Medical Education Development. 2025;16(3):1-8

ایمیل: hosseinzadeh.sam@gmail.com

*نویسنده مسئول: سمانه حسین زاده

آدرس: تهران، بزرگراه همت جنب برج میلاد، دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده بهداشت.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License

ردیف	سوالات مربوط به پایان نامه
۱	در زمان انتخاب پایان نامه، اطلاعات خود را در مورد این واحد تا چه حد کافی می دانید/ می دانستید؟ (حذف شد)
۲	چه میزان در مورد انتخاب موضوع پایان نامه خود احساس سردرگمی می کنید/ می کردید؟
۳	چه میزان در مورد انتخاب موضوع پایان نامه خود احساس اضطراب می کنید/ می کردید؟
۴	بنظر خودتان، انجام پایان نامه، چه میزان در توانمند سازی حرفه ای شما موثر خواهد بود؟
۵	انجام پایان نامه را تا چه میزان در افزایش توان و اطلاعات علمی خود موثر می دانید؟
۶	انجام پایان نامه را چه میزان در ارتقاء مهارت های حل مسئله خود موثر می دانید؟
۷	بنظر شما پایان نامه مروری- توصیفی، چه میزان نسبت به پایان نامه تحقیقی ارجحیت دارد؟ (حذف شد)
۸	علاقه به موضوع پایان نامه، چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟ (حذف شد)
۹	محدود بودن مکان اجرای پایان نامه به محیط تحصیلی، چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟
۱۰	کوتاه بودن مدت اجرای عملیات میدانی مربوط به پایان نامه، چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟
۱۱	دسترسی آسان به امکانات و منابع لازم برای اجرای تحقیق، چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۱۲	نیاز به منابع مالی اندک (کم هزینه بودن) چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟
۱۳	تازگی و بکر بودن موضوع، چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۱۴	متدولوژی آسان، چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟
۱۵	نیاز به حجم نمونه محدود، چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۱۶	عدم نیاز به مداخله درمانی، چه میزان در انتخاب موضوع تحقیق شما نقش داشته / دارد؟
۱۷	امکان جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۱۸	امکان جمع آوری اطلاعات از طریق پرونده بیماران (مطالعه گذشته نگر) چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۱۹	وجود پایان نامه های قبلی یا عناوین مشابه، چه میزان در انتخاب موضوع پایان نامه شما نقش داشته / دارد؟
۲۰	شرکت در سمینارها و کنگره های علمی را تا چه حد در کمک به انتخاب موضوع پایان نامه خود، موثر می دانید؟
۲۱	موضوع مورد انتخاب شما تا چه حد با اولویت های پژوهشی گروه ارتباط دارد؟
۲۲	ارائه مطالب آموزشی در زمینه نحوه نگارش پروپوزال را ، تا چه حد در تسهیل روند ارائه پروپوزال ضروری می دانید؟
۲۳	ارائه مطالب آموزشی در زمینه آشنایی با اصول کلی نحوه نگارش و تدوین پایان نامه را تا چه حد ضروری می دانید؟
۲۴	چه میزان با ضرورت ارائه پذیرش مقاله از مجلات معتبر در زمان دفاع از پایان نامه، موافق هستید؟
۲۵	اختصاص دو نمره از پایان نامه را به "ارائه پذیرش مقاله از مجلات معتبر در زمان دفاع" تا چه حد مناسب می دانید؟ (برای کارشناسی ارشد)
۲۶	اختصاص "دو نمره" از پایان نامه را به ارائه پذیرش مقاله از مجلات معتبر در زمان دفاع، تا چه حد مناسب می دانید؟ (برای کارشناسی ارشد)
۲۷	اختصاص دو نمره از پایان نامه را به ارائه پذیرش مقاله از مجلات معتبر در زمان دفاع، تا چه حد در "ایجاد انگیزه برای نگارش مقاله" موثر می دانید؟ (برای کارشناسی ارشد)
۲۸	چه میزان با اختیاری بودن واحد پایان نامه موافق هستید؟ (حذف شد)
۲۹	انجام پایان نامه چه میزان در ایجاد انگیزه در شما، جهت تحقیق های بعدی تاثیر داشته / دارد؟
۳۰	چه میزان از روند اجرای پایان نامه خود رضایت دارید؟
سوالات مربوط به خودارزیابی دانشجویان	
۳۱	زمان مقرر برای تصویب پروپوزال (از ابتدای نیمسال دوم تا پایان نیمسال سوم برای کارشناسی ارشد و چهارم برای دکتری) را تا چه حد مناسب می دانید؟
۳۲	زمان مقرر برای اجرا و دفاع از پایان نامه خود را تا چه حد کافی می دانید؟
۳۳	توانایی خود را در یافتن موضوع مناسب تحقیق، چه میزان ارزیابی می کنید؟
۳۴	میزان آشنایی خود را با کامپیوتر جهت انجام امور مربوط به پایان نامه، تا چه حد کافی می دانید؟
۳۵	میزان آشنایی خود را با زبان های خارجی جهت انجام امور مربوط به پایان نامه، تا چه حد کافی می دانید؟
۳۶	میزان آشنایی خود را با مبانی نظری تحقیق جهت انجام امور مربوط به پایان نامه، تا چه حد کافی می دانید؟
۳۷	میزان آشنایی خود را با روش تحقیق جهت انجام امور مربوط به پایان نامه، تا چه حد کافی می دانید؟
۳۸	میزان آشنایی خود را برای جستجوی منابع جهت انجام امور مربوط به پایان نامه تا چه حد کافی می دانید؟
۳۹	میزان آشنایی خود را با روش های آماری جهت انجام امور مربوط به پایان نامه تا چه حد کافی می دانید؟

۴۰	میزان آشنایی خود را با اصول نگارش پایان نامه، تا چه حد کافی می دانید؟
	سوالات مربوط به انتخاب استاد راهنما و مشاور
۴۱	رضایت از نحوه برقراری ارتباط مناسب استاد با دانشجویان، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۴۲	رضایت از نحوه برقراری ارتباط مناسب استاد با دانشجویان، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۴۳	در دسترس بودن استاد، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۴۴	در دسترس بودن استاد، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۴۵	رضایت دانشجویان سال بالاتر، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۴۶	رضایت دانشجویان سال بالاتر، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۴۷	سهل گیر بودن استاد، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۴۸	سهل گیر بودن استاد، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۴۹	توان علمی بالای استاد در زمینه موضوع پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۵۰	توان علمی بالای استاد در زمینه موضوع پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۵۱	درک کامل استاد از موضوع پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۵۲	درک کامل استاد از موضوع پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۵۳	توجه استاد به موضوع پایان نامه شما بعنوان اولویت تحقیقاتی، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۵۴	توجه استاد به موضوع پایان نامه شما بعنوان اولویت تحقیقاتی، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۵۵	ارزیابی منظم فعالیت دانشجو در طی مراحل مختلف تحقیق، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۵۶	ارزیابی منظم فعالیت دانشجو در طی مراحل مختلف تحقیق، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۵۷	ارزیابی منظم فعالیت دانشجو تنها در مرحله پایانی تحقیق، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۵۸	ارزیابی منظم فعالیت دانشجو تنها در مرحله پایانی تحقیق، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۵۹	بعده گرفتن مسئولیت نگارش قسمت هایی از پایان نامه توسط استاد، تاچه حد در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۶۰	بعده گرفتن مسئولیت نگارش قسمت هایی از پایان نامه توسط استاد، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۶۱	توانایی استاد در نگارش مقاله منتج از پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۶۲	توانایی استاد در نگارش مقاله منتج از پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۶۳	توانایی استاد در به چاپ رساندن مقاله منتج از پایان نامه در مجلات معتبر، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۶۴	توانایی استاد در به چاپ رساندن مقاله منتج از پایان نامه در مجلات معتبر، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۶۵	اختصاص زمان کافی توسط استاد، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۶۶	اختصاص زمان کافی توسط استاد، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟
۶۷	توانایی استاد در انجام امور آماری پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد راهنمای شما نقش داشته / دارد؟
۶۸	توانایی استاد در انجام امور آماری پایان نامه، چه میزان در انتخاب استاد مشاور شما نقش داشته / دارد؟